МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету права, публічного управління та національної безпеки
Віталій ДАНКЕВИЧ
31 серпня 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Вступ до спеціальності з основами професійної етики»

Рівень вищої освіти: *Перший (бакалаврський)*

Галузь знань: *С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини*
Спеціальність: С4 Психологія
Освітня програма: Психологія

Житомир - 2026

Розробники: Журавльова Лариса Петрівна, доктор психологічних наук, професор; І. А. Гречуха, доктор філософії, доцент кафедри психології.

Інформація про викладача

Викладач (-і)	Лариса Петрівна Журавльова; Ірина Гречуха
Профайл викладача	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4020-7279 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=uR6ZkgsAAAAJ&hl=uk Сторінка викладача: https://polissiauniver.edu.ua/журавльова-лариса-петрівна/
Контактна інформація	Тел.: +38 (067) 289 35 42; e-mail: lpz2008@ukr.net; lpz150858@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://beta.znau.edu.ua:3398/my/courses.php
Консультації	Очні консультації: щопонеділка з 14:00 до 16:00. Онлайн-консультації через Zoom / Viber: щосереди з 14:00 до 16:00.

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності з основами професійної етики»

затверджена на засіданні кафедри психології.

Протокол від «25» серпня 2026 р. № 2

Завідувач кафедри _____ (Алла ЛИТВИНЧУК)

Погоджено із гарантом освітньої програми «Психологія»

_____ (Ірина ГРЕЧУХА)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету права, публічного управління та національної безпеки.

Протокол від «31» серпня 2026 р. № 1.

Голова НМК _____ (Леся ВАСИЛЕНКО)

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма</td><td>заочна форма</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Загальна кількість кредитів – 6

годин – 180

змістових модулів – 2</td><td>Галузь знань
С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Спеціальність
С4 «Психологія»</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Рівень вищої освіти:
Перший (бакалаврський)</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>52 год.</td><td>14 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>108 год.</td><td>162 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма підсумкового контролю:</td></tr>
<tr><td colspan="2">екзамен</td></tr>
</table>

ОК 11 «Вступ до спеціальності з основами професійної етики». Обов’язкова освітня компонента. Мова навчання – українська.

Обсяг, код, семестр і форма контролю відповідають ОПП «Психологія» 2026 року. Поданий робочий навчальний план бакалаврів охоплює лише другий курс вступу 2025 року; дисципліни першого семестру в ньому немає. Розподіл годин за видами занять збережено зі старої РП та необхідно звірити з планом першого курсу.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка здобувачів до опанування професії психолога в університеті, формування уявлень про зміст професійної діяльності, етичні принципи та ресурси особистісної і навчальної адаптації.

Завдання:

– ознайомити з організацією освітнього процесу в Поліському національному університеті та вимогами до навчальної роботи;

– розкрити види діяльності психолога, сфери його роботи та документи, що регулюють професійну діяльність;

– сформувати навички роботи з бібліотечними каталогами, навчальною й науковою літературою та підготовки студентських робіт;

– розвивати професійно важливі якості, емпатію, творчі здібності, самоорганізацію та навички командної взаємодії;

– сформувати здатність аналізувати етичні ситуації, дотримуватися конфіденційності та академічної доброчесності.

Передумови для вивчення дисципліни: Дисципліна вивчається у першому семестрі й не потребує попереднього опанування фахових освітніх компонентів. Міждисциплінарні зв’язки: «Загальна психологія», «Практикум із загальної психології».

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) інтегральної: Здатність в складних умовах трансформацій сучасного суспільства розв'язувати складні завдання та проблеми у сфері психології, що передбачає необхідність комплексного застосування психологічних теорій та методів.

б) загальних (ЗК):

– ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

– ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

– ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

– ЗК13. Здатність до самоорганізації в умовах невизначеності.

– ЗК14. Здатність толерантного та етичного ставлення до різноманіття.

в) спеціальних (СК):

– СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

– СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

– СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

– СК12. Здатність до безоціночного ставлення та конструктивної взаємодії в умовах виконання професійної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

– ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

– ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

– ПРН4. Обгрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

– ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у т.ч. демонструвати лідерські якості

– ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

– організацію навчання в університеті та зміст основних видів студентських робіт;

– зміст і напрями діяльності психолога, вимоги до його особистісних та професійних якостей;

– етичні принципи професійної діяльності й основи академічної доброчесності;

– механізми адаптації до університетського середовища та роль емпатії у професії психолога.

уміти:

– самостійно знаходити й опрацьовувати фахові джерела, конспектувати першоджерела та оформляти навчальні роботи;

– аргументувати професійну позицію та аналізувати етичні дилеми;

– працювати в команді, толерантно взаємодіяти та конструктивно розв'язувати суперечності;

– планувати власну навчальну діяльність і використовувати ресурси психологічної адаптації.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково такі soft skills:

Критичне мислення, емпатійне слухання, аргументована комунікація, самоорганізація, командна взаємодія, рефлексія та саморегуляція.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до спеціальності: психологія як навчальна дисципліна та як професійна діяльність

Тема 1. Становлення психології як самостійної науки

Становлення психології як самостійної прикладної науки.

Альма-матер – Поліський національний університет.

Історія вивчення психології в університеті.

Особливості навчання та виховної роботи на факультеті права, публічного управління та національної безпеки Поліського національного університету.

Тема 2. Професія психолога

Підготовка спеціалістів з вищою освітою.

Проблеми підготовки професійних психологів.

Зміст, форми та методи підготовки до роботи психолога.

Підготовка психологів в Поліському національному університеті.

Характеристика професії психолога.

Етичний кодекс професійної діяльності психолога.

Тема 3.Психологія як навчальна дисципліна

Види навчальної діяльності студентів. Організація роботи студентів у навчальний час.

Робота студентів на лекціях, практичних та семінарських заняттях. Підготовка студентів до занять.

Підготовка до заліків та екзаменів у міжсесійний період.

Робота з навчальною та науковою літературою: підбір літератури, проблема розуміння тексту.

Основи науково-дослідницької роботи студентів-психологів. Структура психологічного дослідження.

Тема 4. Види професійної діяльності психолога

Види діяльності психолога (психологічна просвіта, психологічна профілактика, психологічне консультування, психодіагностична робота, психологічна корекція та розвиток, психологічна експертиза).

Робота психолога в різних галузях. Підготовка психологів до роботи в різних галузях.

Система психологічної служби.

Центри та заклади науково-дослідної, прикладної та практичної психології в Україні.

Тема 5. Професійне зростання психолога

Особливості мислення психологів. Здібності та їх розвиток у навчальній і професійній діяльності. Розвиток творчого мислення психологів. Творчість у роботі психолога.

Професійні та особистісні якості психолога.

Діагностика особистості психолога. Особистісні проблеми у виборі діяльності психолога.

Самоосвіта та самовиховання у розвитку професійних якостей психолога.

Тема 6. Емпатія як критерій профпридатності психолога

Емпатія – її форми та види.

Особистісні кореляти емпатії.

Види професійної діяльності психолога та відповідна актуалізація емпатії.

Розвиток емпатійності особистості.

Змістовий модуль 2. Адаптація студентів до навчання в університеті

Тема 7. Адаптація студентів-першокурсників до навчання у ПНУ

Поняття психологічної адаптації особистості.

Механізми та рівні психологічної адаптації особистості.

Рівні професійної адаптації.

Особливості адаптації до життя у ВНЗ студентів факультету права, публічного управління та національної безпеки.

Ресурси студентів в адаптації до навчальної діяльності.

Адаптація студентів-першокурсників до навчання у ВНЗ.

Тема 8. Розвиток здібностей як ресурс адаптації студентів - першокурсників ВНЗ

Здібності, їх виявлення та розвиток. Індивідуальні ресурси навчання. Саморефлексія й планування розвитку.

Тема 9. Студент-першокурсник і нові емоційні переживання

Емоційні переживання першокурсника. Розпізнавання емоцій і способи саморегуляції. Звернення по психологічну підтримку.

Тема 10. Студент-першокурсник і навчальне середовище

Організація навчальної діяльності. Самостійна робота та академічна доброчесність. Розподіл часу і підготовка до контролю.

Тема 11. Студент-першокурсник і нове соціальне середовище

Міжособистісні взаємини у студентській групі. Командні ролі, співпраця, толерантність і повага до різноманіття.

Тема 12. Студент-першокурсник і нова система соціальних цінностей

Ціннісні орієнтації студента. Відповідальність, професійні цінності й етична позиція майбутнього психолога.

Тема 13. Студент-першокурсник у безконфліктній особистісній взаємодії

Причини та динаміка конфліктів. Асертивна комунікація, активне слухання і конструктивне розв’язання суперечностей.

Тема 14. Професія психолога. Професійні та особистісні якості психолога

Професійні й особистісні якості психолога. Межі компетентності. Визначення власних ресурсів та зон розвитку.

Тема 15. Етичні особливості професійної діяльності психолога

Етичні принципи професійної діяльності. Конфіденційність, інформована згода, відповідальність та аналіз етичних дилем.

Тема 16. Напрямки професійної діяльності практичного психолога

Психологічна просвіта, профілактика, діагностика, консультування та розвиткова робота. Робота психолога в різних установах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		лекції	практ.	сам.р.		лекції	практ.	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Вступ до спеціальності: психологія як навчальна дисципліна та як професійна діяльність								
Тема 1. Становлення психології як самостійної науки	8	2	0	6	10	0	0	10
Тема 2. Професія психолога	10	4	0	6	12	2	0	10
Тема 3.Психологія як навчальна дисципліна	9	2	0	7	10	0	0	10
Тема 4. Види професійної діяльності психолога	11	4	0	7	10	0	0	10
Тема 5. Професійне зростання психолога	9	2	0	7	10	0	0	10
Тема 6. Емпатія як критерій профпридатності психолога	11	4	0	7	14	2	0	12
Разом за змістовим модулем 1	58	18	0	40	66	4	0	62
Змістовий модуль 2. Адаптація студентів до навчання в університеті								
Тема 7. Адаптація студентів-першокурсників до навчання у ПНУ	10	2	2	6	10	0	0	10
Тема 8. Розвиток здібностей як ресурс адаптації студентів - першокурсників ВНЗ	13	0	6	7	12	0	2	10
Тема 9. Студент-першокурсник і нові емоційні переживання	13	0	6	7	12	0	2	10
Тема 10. Студент-першокурсник і навчальне середовище	13	0	6	7	12	0	2	10
Тема 11. Студент-першокурсник і нове соціальне середовище	13	0	6	7	12	0	2	10
Тема 12. Студент-першокурсник і нова система соціальних цінностей	13	0	6	7	12	0	2	10
Тема 13. Студент-першокурсник у безконфліктній особистісній взаємодії	13	0	6	7	12	0	2	10
Тема 14. Професія психолога. Професійні та особистісні якості психолога	13	0	6	7	12	0	2	10
Тема 15. Етичні особливості професійної діяльності психолога	11	0	4	7	10	0	0	10
Тема 16. Напрямки професійної діяльності практичного психолога	10	0	4	6	10	0	0	10

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		лекції	практ.	сам.р.		лекції	практ.	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Разом за змістовим модулем 2	122	2	52	68	114	0	14	100
Усього годин	**180**	**20**	**52**	**108**	**180**	**4**	**14**	**162**

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 7. Адаптація студентів-першокурсників до навчання у ПНУ	2	–
2.	Тема 8. Розвиток здібностей як ресурс адаптації студентів - першокурсників ВНЗ	6	2
3.	Тема 9. Студент-першокурсник і нові емоційні переживання	6	2
4.	Тема 10. Студент-першокурсник і навчальне середовище	6	2
5.	Тема 11. Студент-першокурсник і нове соціальне середовище	6	2
6.	Тема 12. Студент-першокурсник і нова система соціальних цінностей	6	2
7.	Тема 13. Студент-першокурсник у безконфліктній особистісній взаємодії	6	2
8.	Тема 14. Професія психолога. Професійні та особистісні якості психолога	6	2
9.	Тема 15. Етичні особливості професійної діяльності психолога	4	–
10.	Тема 16. Напрямки професійної діяльності практичного психолога	4	–
	Усього годин	52	14

6. Самостійна робота

Назва теми та види завдань	Кількість годин	
	Денна форма, год.	Заочна форма, год.
Змістовий модуль 1. Вступ до спеціальності: психологія як навчальна дисципліна та як професійна діяльність		
Тема 1. Становлення психології як самостійної науки *Питання для опрацювання:* Становлення психології як самостійної прикладної науки.; Альма-матер – Поліський національний університет.; Історія вивчення психології в університеті.; Особливості навчання та виховної роботи на факультеті права, публічного управління та національної безпеки Поліського національного університету. *Вид роботи:* історична довідка про розвиток психології та коротке повідомлення про університет.	6	10

Назва теми та види завдань	Кількість годин	
	Денна форма, год.	Заочна форма, год.
Тема 2. Професія психолога *Питання для опрацювання:* Підготовка спеціалістів з вищою освітою.; Проблеми підготовки професійних психологів.; Зміст, форми та методи підготовки до роботи психолога.; Підготовка психологів в Поліському національному університеті.; Характеристика професії психолога.; Етичний кодекс професійної діяльності психолога. *Вид роботи:* аналіз професійного випадку та етичних вимог до психолога.	6	10
Тема 3.Психологія як навчальна дисципліна *Питання для опрацювання:* Види навчальної діяльності студентів. Організація роботи студентів у навчальний час.; Робота студентів на лекціях, практичних та семінарських заняттях. Підготовка студентів до занять.; Підготовка до заліків та екзаменів у міжсесійний період.; Робота з навчальною та науковою літературою: підбір літератури, проблема розуміння тексту.; Основи науково-дослідницької роботи студентів-психологів. Структура психологічного дослідження. *Вид роботи:* план самостійної роботи з фаховим джерелом.	7	10
Тема 4. Види професійної діяльності психолога *Питання для опрацювання:* Види діяльності психолога (психологічна просвіта, психологічна профілактика, психологічне консультування, психодіагностична робота, психологічна корекція та розвиток, психологічна експертиза).; Робота психолога в різних галузях. Підготовка психологів до роботи в різних галузях.; Система психологічної служби.; Центри та заклади науково-дослідної, прикладної та практичної психології в Україні. *Вид роботи:* порівняльна таблиця напрямів професійної діяльності.	7	10
Тема 5. Професійне зростання психолога *Питання для опрацювання:* Особливості мислення психологів. Здібності та їх розвиток у навчальній і професійній діяльності. Розвиток творчого мислення психологів. Творчість у роботі психолога.; Професійні та особистісні якості психолога.; Діагностика особистості психолога. Особистісні проблеми у виборі діяльності психолога.; Самоосвіта та самовиховання у розвитку професійних якостей психолога. *Вид роботи:* індивідуальний план професійного розвитку.	7	10

Назва теми та види завдань	Кількість годин	
	Денна форма, год.	Заочна форма, год.
Тема 6. Емпатія як критерій профпридатності психолога *Питання для опрацювання:* Емпатія – її форми та види.; Особистісні кореляти емпатії.; Види професійної діяльності психолога та відповідна актуалізація емпатії.; Розвиток емпатійності особистості. *Вид роботи:* аналіз проявів емпатії у професійній взаємодії.	7	12
Змістовий модуль 2. Адаптація студентів до навчання в університеті		
Тема 7. Адаптація студентів-першокурсників до навчання у ПНУ *Питання для опрацювання:* Поняття психологічної адаптації особистості.; Механізми та рівні психологічної адаптації особистості.; Рівні професійної адаптації.; Особливості адаптації до життя у ВНЗ студентів факультету права, публічного управління та національної безпеки.; Ресурси студентів в адаптації до навчальної діяльності.; Адаптація студентів-першокурсників до навчання у ВНЗ. *Вид роботи:* карта власних ресурсів адаптації.	6	10
Тема 8. Розвиток здібностей як ресурс адаптації студентів - першокурсників ВНЗ *Питання для опрацювання:* Здібності, їх виявлення та розвиток. Індивідуальні ресурси навчання. Саморефлексія й планування розвитку. *Вид роботи:* рефлексивне есе про розвиток здібностей.	7	10
Тема 9. Студент-першокурсник і нові емоційні переживання *Питання для опрацювання:* Емоційні переживання першокурсника. Розпізнавання емоцій і способи саморегуляції. Звернення по психологічну підтримку. *Вид роботи:* опис способів емоційної саморегуляції.	7	10
Тема 10. Студент-першокурсник і навчальне середовище *Питання для опрацювання:* Організація навчальної діяльності. Самостійна робота та академічна доброчесність. Розподіл часу і підготовка до контролю. *Вид роботи:* особистий план організації навчання.	7	10
Тема 11. Студент-першокурсник і нове соціальне середовище *Питання для опрацювання:* Міжособистісні взаємини у студентській групі. Командні ролі, співпраця, толерантність і повага до різноманіття. *Вид роботи:* аналіз ситуації командної взаємодії.	7	10
Тема 12. Студент-першокурсник і нова система соціальних цінностей *Питання для опрацювання:* Ціннісні орієнтації студента. Відповідальність, професійні цінності й етична позиція майбутнього психолога. *Вид роботи:* есе про професійні цінності.	7	10

Назва теми та види завдань	Кількість годин	
	Денна форма, год.	Заочна форма, год.
Тема 13. Студент-першокурсник у безконфліктній особистісній взаємодії *Питання для опрацювання:* Причини та динаміка конфліктів. Асертивна комунікація, активне слухання і конструктивне розв'язання суперечностей. *Вид роботи:* розв'язання навчального конфліктного випадку.	7	10
Тема 14. Професія психолога. Професійні та особистісні якості психолога *Питання для опрацювання:* Професійні й особистісні якості психолога. Межі компетентності. Визначення власних ресурсів та зон розвитку. *Вид роботи:* самоаналіз професійно важливих якостей.	7	10
Тема 15. Етичні особливості професійної діяльності психолога *Питання для опрацювання:* Етичні принципи професійної діяльності. Конфіденційність, інформована згода, відповідальність та аналіз етичних дилем. *Вид роботи:* розбір етичної дилеми.	7	10
Тема 16. Напрямки професійної діяльності практичного психолога *Питання для опрацювання:* Психологічна просвіта, профілактика, діагностика, консультування та розвиткова робота. Робота психолога в різних установах. *Вид роботи:* презентація роботи психолога в обраній установі.	6	10
Усього годин	108	162

Індивідуальні завдання

Підготувати професійне портфоліо першокурсника: план навчальної самоорганізації, карту ресурсів адаптації, аналіз етичної дилеми та план професійного розвитку. Індивідуальне завдання виконується в межах годин самостійної роботи.

7. Методи навчання

Проблемні та інформаційні лекції; пояснення, бесіди, дискусії; аналіз професійних і етичних випадків; робота у малих групах; моделювання професійних ситуацій; практичні вправи, презентації, рефлексія та зворотний зв'язок. Самостійна робота передбачає опрацювання джерел та виконання індивідуальних завдань.

Обладнання та програмне забезпечення: мультимедійний комплекс, комп'ютер, презентації, друковані й електронні матеріали та платформа Moodle. Робота з навчальними випадками здійснюється з дотриманням конфіденційності й добровільності участі.

8. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, участь у дискусіях, виконання практичних завдань, аналіз випадків, презентації та індивідуальне самостійне завдання. Модульний контроль:

контрольна робота після завершення кожного змістового модуля. Підсумковий контроль: екзамен.

Поточний і модульний контроль – до 60 балів; екзамен – до 40 балів. Допуск до екзамену – не менше 36 балів за поточну роботу й модульний контроль. Позитивна підсумкова оцінка – від 60 балів; мінімальна позитивна оцінка за екзамен – 24 бали.

Критерії: повнота й правильність відповіді; аргументованість і самостійність висновків; обґрунтованість вибору методів; відповідність розробленого матеріалу запиту; якість практичного виконання й рефлексії; дотримання професійної етики та академічної доброчесності.

Визнання результатів неформальної освіти, повторне складання та розгляд порушень академічної доброчесності здійснюються відповідно до чинних нормативних документів університету. Письмові роботи мають містити коректні посилання на джерела; фабрикація, фальсифікація та плагіат не допускаються.

9. Питання для підсумкового контролю

1. Становлення психології як самостійної науки.
2. Становлення психології як самостійної прикладної науки.
3. Альма-матер – Поліський національний університет.
4. Професія психолога.
5. Підготовка спеціалістів з вищою освітою.
6. Проблеми підготовки професійних психологів.
7. Психологія як навчальна дисципліна.
8. Види навчальної діяльності студентів. Організація роботи студентів у навчальний час.
9. Робота студентів на лекціях, практичних та семінарських заняттях. Підготовка студентів до занять.
10. Види професійної діяльності психолога.
11. Види діяльності психолога (психологічна просвіта, психологічна профілактика, психологічне консультування, психодіагностична робота, психологічна корекція та розвиток, психологічна експертиза)..
12. Робота психолога в різних галузях. Підготовка психологів до роботи в різних галузях.
13. Професійне зростання психолога.
14. Особливості мислення психологів.
15. Професійні та особистісні якості психолога.
16. Емпатія як критерій профпридатності психолога.
17. Емпатія – її форми та види.
18. Особистісні кореляти емпатії.
19. Адаптація студентів-першокурсників до навчання у ПНУ.
20. Поняття психологічної адаптації особистості.
21. Механізми та рівні психологічної адаптації особистості.
22. Розвиток здібностей як ресурс адаптації студентів - першокурсників ВНЗ.
23. Здібності, їх виявлення та розвиток. Індивідуальні ресурси навчання. Саморефлексія й планування розвитку.
24. Студент-першокурсник і нові емоційні переживання.

25. Емоційні переживання першокурсника. Розпізнавання емоцій і способи саморегуляції. Звернення по психологічну підтримку.

26. Студент-першокурсник і навчальне середовище.

27. Організація навчальної діяльності. Самостійна робота та академічна доброчесність. Розподіл часу і підготовка до контролю.

28. Студент-першокурсник і нове соціальне середовище.

29. Міжособистісні взаємини у студентській групі. Командні ролі, співпраця, толерантність і повага до різноманіття.

30. Студент-першокурсник і нова система соціальних цінностей.

31. Ціннісні орієнтації студента. Відповідальність, професійні цінності й етична позиція майбутнього психолога.

32. Студент-першокурсник у безконфліктній особистісній взаємодії.

33. Причини та динаміка конфліктів. Асертивна комунікація, активне слухання і конструктивне розв'язання суперечностей.

34. Професія психолога. Професійні та особистісні якості психолога.

35. Професійні й особистісні якості психолога. Межі компетентності. Визначення власних ресурсів та зон розвитку.

36. Етичні особливості професійної діяльності психолога.

37. Етичні принципи професійної діяльності. Конфіденційність, інформована згода, відповідальність та аналіз етичних дилем.

38. Напрямки професійної діяльності практичного психолога.

39. Психологічна просвіта, профілактика, діагностика, консультування та розвиткова робота. Робота психолога в різних установах.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

<table>
<tr><td colspan="16">Поточний та періодичний контроль</td><td rowspan="3">Підсумковий контроль (екзамен)</td><td rowspan="3">Сума балів</td></tr>
<tr><td colspan="6">Змістовий модуль 1</td><td colspan="9">Змістовий модуль 2</td><td rowspan="2">Індивідуальне самостійне завдання</td></tr>
<tr><td>Т1</td><td>Т2</td><td>Т3</td><td>Т4</td><td>Т5</td><td>Т6</td><td>Т7</td><td>Т8</td><td>Т9</td><td>Т10</td><td>Т11</td><td>Т12</td><td>Т13</td><td>Т14</td><td>Т15</td><td>Т16</td></tr>
<tr><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>2</td><td>10</td><td>40</td><td>100</td></tr>
<tr><td colspan="6">Контрольна робота за змістовим модулем 1 – 7</td><td colspan="10">Контрольна робота за змістовим модулем 2 – 7</td></tr>
</table>

Примітка: поточні завдання за темами – 36 балів; модульні контрольні роботи – 14 балів; індивідуальне самостійне завдання – 10 балів. Разом – 60 балів. Кожна модульна контрольна робота містить 20 тестових завдань; оцінка дорівнює частці правильних відповідей, помноженій на максимум відповідного модуля, з округленням до цілого бала.

За тематичне завдання оцінюють правильність, повноту та самостійність виконання в межах бала, зазначеного в таблиці. За індивідуальне завдання: зміст і обґрунтованість – до 4 балів; практична реалізація або аналіз випадку – до 3; представлення результатів та рефлексія – до 3. Результат екзамену переводиться у 40-бальну шкалу за часткою правильно виконаних завдань.

Шкала оцінювання: університетська та 100-бальна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Для екзамену
90-100	Відмінно
75-89	Добре
60-74	Задовільно

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Для екзамену
менше 60	Незадовільно

11. Ключові терміни навчальної дисципліни

№	Термін	Відповідник англійською мовою
1	Професійна етика	professional ethics
2	Психологічна допомога	psychological support
3	Академічна доброчесність	academic integrity
4	Конфіденційність	confidentiality
5	Інформована згода	informed consent
6	Професійна компетентність	professional competence
7	Психологічна адаптація	psychological adaptation
8	Емпатія	empathy
9	Саморегуляція	self-regulation
10	Командна взаємодія	teamwork

12. Рекомендована література

Основна:

1. Пєтухова І. О., Заушнікова М. Ю., Нежинська О. О., Костевська Н. В. Психологія: вступ до спеціальності : навчальний посібник. Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 190 с. URL: https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/4136

2. Кумеда Т. А., Петрова Г. М. Основи професійної етики психолога : методичні рекомендації. Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2025. 60 с. URL: https://elar.navs.edu.ua/handle/123456789/37830

3. Перевалова Л. В., Лисенко І. В., Гаряєва Г. М. Правове регулювання професійної діяльності психолога : навчально-методичний посібник. Харків : ФОП Панов А. М., 2023. 92 с. URL: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/66105

4. Бех І.Д. Вибрані наукові праці. Виховання особистості. Том 2. Чернівці: Бекрек, 2015. 640 с.

5. Васянович Г.П. Основи психології : навчальний. К. : Педагогічна думка , 2012. 114 с

6. Гречуха І. А. Емпатія як умова літературної творчості. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, VIII (90), Issue: 222, 2020 Feb., P. 52-57. https://doi.org/10.31174/SEND-PP2020-222VIII90-12

7. Гречуха І. А. Психологічні особливості розвитку емпатії учасників шкільних літературних студій. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки: зб. наук. праць / за наук. редакцією І. С. Булах. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. Вип. 8 (53). С. 39-48. https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2019.8(53).04

8. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія. Вступ до спеціальності. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.

9. Журавльова Л. П. Діагностика емпатії та її форм у підлітковому та юнацькому віці. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 12: Психологічні науки: збірник. М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. Вип. 31(55). С. 154-161.

10. Журавльова Л. П. Психологія емпатії: Монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2007. 328 с.

11. Журавльова Л. П., Гречуха І. А. Дослідження особливостей розвитку емпатії в літературно обдарованих старшокласників. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, VI (73), Issue: 175, 2018 Sept., P. 64-69. https://doi.org/10.31174/SEND-PP2018-175V173-15

12. Журавльова Лариса (2024). Особистісні властивості та компетенції майбутніх фахівців соціономічних професій. Наука і освіта. №1. 53–62. https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/articles/2024-1-doc/2024-1-11

13. Засєкіна Л.В., Пастрик Т.В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 184 с.

14. Іванова О.В., Москалюк Л.М., Корсун С.І. Психологія. Вступ до спеціальності. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 184 с.

15. Спіріна, Т. П. Особливості адаптації студентів–першокурсників до умов навчання у вищому навчальному закладі. Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія: Педагогіка. Соціальна робота. Гол. ред. І.В. Козубовська. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2014. Вип. 32. С. 182-184.

16. Zhuravlova, L. & Chebykin, O. 2021. The Development of Empathy: Phenomenology, Structure and Human Nature. Abingdon, Oxon; New York, NY: Routledge, 264. https://doi.org/10.4324/9781003145370

Додаткова

1. Гейник О. Криза адаптації першокурсників – випускників сільських шкіл до умов студентського життя. Особистісні кризи студентського віку: Зб. наук. статей. За ред. Т.М. Титаренко. Луцьк: Ред.-вид. відд. «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2001. С. 31-44.

2. Жигайло Н. Психологічні особливості соціальної адаптації студентів-першокурсників. Молодь і ринок. 2012. № 3. С. 26-31.

3. Журавльова Л. П. Онтогенетична динаміка емоційних механізмів емпатії. Наука і освіта, 2009. №9. С. 30-33.

4. Казміренко В.П. Програма дослідження психосоціальних чинників адаптації молодої людини до навчання у ВНЗ та майбутньої професії. Практична психологія та соціальна робота. 2004. №6. С. 76-78.

5. Кайгер В. Адаптивні механізми самосвідомості й самоіндентифікації. Соціальна психологія. 2005. №6. С. 84-94.

6. Левківська Г.П., Сорочинська В.Є., Штифурак В.С. Адаптація першокурсників в умовах вищого навчального закладу: Навчальний посібник. К., 2001. 128 с.

7. Мирончук Н.М. Особливості адаптації студентів вищих навчальних закладів до змінених умов життєдіяльності. Нові технології навчання: наук.-метод. зб. Ін-т інновац. технол. і змісту освіти МОН України. Київ, 2013. Вип. 79. С. 82-85

8. Пазиніч Ю.М. Психологія: навч. посіб. Д.: Національний гірничий університет, 2012. 156 с.

9. Психологічна адаптація студентів першого курсу до умов навчання у вищому навчальному закладі освіти: Зб. наукових статей. Луцьк: Ред.-вид.: «Вежа» Волин. держ. ун. ім. Л. Українки, 1999. 91 с.

10. Психологія: підручник для студ. вищ. навч. закл. За ред. Ю. Трофімова. 6-е вид. стер. К.: Либідь, 2008. 560 с.

11. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. За заг. ред. М. Корольчука. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2005. 20 с.

12. Рєзник Т.І. Психологічний зміст труднощів у навчанні студентів-першокурсників. Практична психологія та соціальна робота. 2002. №1. С. 1-3.

13. Савчин М.В., Гавриш З.С. Вступ до спеціальності: психолог, практичний психолог: Навч. посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2007. С. 220-238; 253-298.

14. Федотова Г. Особливості перебігу кризи адаптації до умов навчання у вищому закладі освіти у креативних студентів. Особистісні кризи студентського віку: Зб. наук. статей. За ред. Т.М. Титаренко. Луцьк: Ред.-вид. відд. «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2001. С. 44-52.

15. Фурман А.В. Психодіагностика особистісної адаптованості: Наукове видання. Тернопіль: Економічна думка, 2000. 197 с.

16. Хазратова Н. Психологічні проблеми та особистісні кризи студентського віку. Особистісні кризи студентського віку: Зб. наук. статей. За ред. Т.М. Титаренко. Луцьк: Ред.-вид. відд. «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2001. С. 7-21.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Поліського національного університету: https://polissiauniver.edu.ua
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: https://www.nbuv.gov.ua
3. Сторінка курсу в Moodle: http://beta.znau.edu.ua:3398/my/courses.php
4. Google Scholar: https://scholar.google.com.ua
5. Prometheus: https://prometheus.org.ua